

Uvod v komuniciranje

Predavateljica dr. Suzana Žilič Fišer

Uvod v komuniciranje

Fiske (2005)

Vreg (2000)

Splichal (1999)

McQuail (2001)

Uvod v komuniciranje

Komuniciranje in družbene spremembe

Komuniciranje in družbene spremembe

**Množični mediji imajo pomembno vlogo pri
družbenih spremembah
in sodelujejo pri konstrukciji družbene realnosti**

Interpretacija dogodkov

**Interpretacija dogodkov pomeni hkrati konstrukcijo
»sekundarnih« dogodkov, družbene spremembe,
zaznane po določenem času, pa pomenijo rezultat
razumevanja dogodkov**

Množični medij

Imajo vlogo pri konstrukciji naše sedanosti in prihodnosti

Množični medij

razlike glede na moč njihovega vpliva na sprejemnika.

Televizijo lahko označimo kot najvplivnejši medij za prenos politične informacije.

Množični mediji

Večjemu delu populacije pomeni televizija osnovni vir informacij o družbenih dogajanjih, njena pomembnost pa izhaja tudi iz položaja, pridobljenega v sodobni družbi (sredstvo za vzgojo, zabavo in informiranje) (Negrine).

Množični medij

**sodeluje pri procesu družbenih sprememb: je kreator
in produkt sprememb v družbi.**

Množični medij

pomembna njegova vloga pri oblikovanju in ne zgolj reflektiranju sprememb v družbi.

Spremenjena definicija

Televizijski »output« je prenehal biti zgolj »ogledalo« družbe, temveč je definiran kot:

Televizijski “output”

»precizna selekcija interpretacij dogodkov, kot medij, ki strukturira realnost za nas, ki oblikuje in uokvirja svet za nas, da v njem živimo in ga sprejemamo kot obstoječega (realnega) in legitimnega, kot medij, ki postavlja vrstni red, znotraj katerega nas vodi pri razpravljanju o razmerah in okoliščinah našega življenja« (Hoggart).

TV

Televizija je ena osnovnih političnih in ideoloških institucij družbe.

Množični medij

ima široko dejavnost:

- * funkcijo postavljanja vrstnega reda obravnave dogodkov,**
- * pomemben delež pri uveljavljanju kulturnih norm in – kar je morda najbolj pomembno –**
- * pomembna njegova dejavnost v odnosu do »tistih, ki vladajo v dominantnih institucijah«**

Formiranje konsenza

Če radiodifuzni mediji ne reflektirajo zgolj doseženega konsenza ali dane »realnosti«, ampak težijo k selekciji in reproduciranju teh definicij »realnosti«, ki je naklonjena in tudi legitimira obstoječe strukture v družbi, potem je njihovo delo del procesa »legitimacije« in »formiranja konsenza«.

MM v družbi

Odnos med televizijo, politiki in državo je sestavljen iz kompromisov in prilagajanja tako s strani televizije kot političnih akterjev.

Cenzura

Sredstva izražanja nezadovoljstva ali izvajanja cenzure se lahko danes razlikujejo od tistih v preteklosti.

Sodobna cenzura

»Čeprav se novi sistem kajpak razlikuje od socialističnega v tem, da so bile funkcije prenesene s komunistične partije na demokratično izvoljene organe, to ne spreminja temeljnega odnosa odvisnosti medijev od zunanjih političnih oblasti, in redukcije javnosti na množico pasivnih konzumentov. Še več, dejansko določanje pogosto sodi v sfero nevidne moči neformalnih političnih moči, ki so zunaj demokratičnega in zakonskega nadzora in odločilno vplivajo na odločitve, ki jih formalno sprejemajo vlada, parlament, upravni odbori medijskih organizacij ali celo sami uredniki in novinarji.«
(Splichal 1992: 60).

Nadzor

Bourdieujevo razumevanje kreiranja političnega polja (Bourdieu 1991: 171). Po njegovih besedah je oblikovanje nove politične sfere povezano z oblikovanjem trdnih pozicij političnih akterjev. Trdnost pozicij je povezana z nadziranjem ključnih družbenih institucij.

Nacionalni medij

omogoča novim političnim akterjem bolj stabilno pozicijo in uspešno manevriranje na političnem polju.

MM in sistem

Množični mediji, ki »izražajo« vrednote in značilnosti družbe, v imenu katere delujejo, ne morejo obstajati popolnoma neodvisno od samega sistema.

Mediji v družbi

povezanost med stratifikacijskim sistemom v družbi in procesom komuniciranja v množičnih medijih.

Mediji v družbi

Povezanost se kaže kot princip: višji socialni status v družbi pomeni večjo družbeno in ekonomsko moč in s tem večji dostop do množičnega medija in nadzora procesov komuniciranja.

Dostop do množičnega medija v vseh družbah običajno pomeni tudi izraz moči.

Mediji v družbi

Delovanje množičnih medijev se bolj nagiba k vzdrževanju kot spodbijanju obstoječih struktur moči v družbi.

Mediji v družbi

Medijske institucije bi naj bile v sožitju z drugimi institucijami in v veliki meri podpirajo prevladujoče norme in vrednote, ki veljajo v družbi.

Mediji v družbi

Kjer obstajajo veliki interni konflikti v družbi, je mogoče, da segmenti nacionalnega medija zavzamejo različne strani spora, vendar demokratični sistem predvideva, da se medij obrne stran od konflikta in ne zavzame nobene pozicije.

To je značilnost televizije, medija, ki je še posebno podvržen nadzoru javnosti, in s tem prisiljen k določeni stopnji nevtralnosti.

Mediji v družbi

Spodbuja se nevtralnost, ki daje televiziji tendenco k spoštovanju, če ne že odkritemu podpiranju obstoječega reda in hkrati s tem odklanjanju radikalnih sprememb.

Mediji v družbi

delovanje vladajočih skupin sooblikuje medijske vsebine in določa, kaj je družbeno aktualno in katera informacija je najpomembnejša.

Mediji v družbi

Tako je delovanje nacionalnih medijev pogosto odsev delovanja vladajoče politične skupine, a ne zaradi politične naravnosti, ampak zaradi ohranjanja družbene stabilnosti in s tem obstoječega reda.

Mediji v družbi

Podpiranje dominantnih družbenih in interesov vladajoče skupine pomeni običajno tudi najbolj varno pot za ohranjanje institucije same.

Nadmerje in entropija

nadmerje (redundanca)

- informacija (predvidljivost, konvencionalno)

entropija

(Fiske, 2005)